

BIBLIOTHEEK

Landbouwwetenschappen

NEDERLANDS INSTITUUT VAN LANDBOUWKUNDE EN INGENIEURSWETENSCHAPPEN

SEPARAAT

No. 5993

DE REORGANISATIE
VAN HET ONDERWIJSPROGRAMMA
VAN DE LANDBOUWHOGESCHOOL

MEDEDELING No. 2
APRIL 1948

400671

**NEDERLANDS INSTITUUT VAN
LANDBOUWKUNDIG INGENIEURS**

Secretariaat:

Rijksstraatweg 61 — Wageningen

Wageningen, 15 April 1948

*Aan de Leden van het Nederlands Instituut
van Landbouwkundig Ingenieurs*

De Werkcommissie der Reorganisatiecommissie Onderwijsprogramma Landbouwhogeschool van de Senaat heeft aan een groot aantal instanties een aantal vragen voorgelegd om zich uit de antwoorden een beeld te kunnen vormen over de meningen, welke er bestaan ten aanzien van de reorganisatie van het Onderwijsprogramma aan de Landbouwhogeschool. Ook aan het Instituut van Landbouwkundig Ingenieurs zijn deze vragen voorgelegd. Het Bestuur van het Instituut heeft deze vragen doorgezonden aan zijn leden bij Mededeling No 1, met het verzoek deze te beantwoorden en hierdoor het Bestuur in staat te stellen bij de Werkcommissie de mening van de leden van het Instituut kenbaar te maken. Slechts 33 leden hebben aan dit verzoek gevolg gegeven. Dit geringe aantal maakte het niet mogelijk een statistisch overzicht samen te stellen van de meningen, welke er onder de leden van het Instituut bestaan.

Ten einde een beter inzicht in de meningen te verkrijgen, heeft het Bestuur daarom, vóór de hearing van de Werkcommissie op 3 Maart jl. waarop het Bestuur was uitgenodigd een bespreking belegd met de groepsvertegenwoordigers, een vertegenwoordiger van het Bestuur van het Genootschap, vertegenwoordigers van de plaatselijke landbouwkundige kringen en een vertegenwoordiger van de Consulantenvereniging.

De uitwerking van de resultaten van de enquête onder de leden en van de genoemde voorbespreking, alsmede het door het Bestuur naar voren gebrachte standpunt op de hearing van de Werkcommissie, treft U hierbij aan.

De Secretaris,
Ir A. P. KOLE

RESULTATEN VAN DE ENQUETE

Het feit dat de toelichting op sommige vragen vaag was gesteld, heeft er toe bijgedragen, dat aan de antwoorden op enkele vragen weinig waarde kan worden gehecht. Dit geldt in het bijzonder voor de vragen no 1 en no 8.

1. TAAK DER LANDOUWHOGESCHOOL

De opvattingen ten aanzien van de taak, die de Landbouwhogeschool zich in de toekomst dient te stellen, lopen uiteen.

Enerzijds bestaat de mening, dat zij zich, evenals in het verleden, uitsluitend dient toe te leggen op de vorming van landbouwkundigen, die zich hebben geconcentreerd op de vraagstukken betreffende de voortbrenging.

Anderen zijn van mening, dat de taak van de Landbouwhogeschool ruimer moet worden gezien, opdat zij ook landbouwkundigen zal kunnen afleveren, die de nodige grondslagen hebben gekregen om vraagstukken betreffende de verwerking van landbouwproducten en om problemen van sociaal-economische aard de landbouw betreffende te kunnen aanvatten. Wel bestaat bij enkele studierichtingen thans reeds de mogelijkheid tot een zekere oriëntatie op die gebieden, maar daarbij wordt toch aan de productie-wetenschappen te veel plaats ingeruimd om de verwerking van landbouwproducten en de sociale en economische wetenschappen vol tot hun recht te doen komen.

Welke opvatting verdient na Uwe mening de voorkeur?

ad 1. De antwoorden op deze vraag zouden meer waarde hebben gehad indien uit de toelichting was gebleken of het ging om het scheppen van een nieuwe studierichting op sociaal economische grondslag of om het geven van uitbreiding aan de thans bestaande mogelijkheid tot ontwikkeling in economische richting. In respectievelijk 16 van de 22 en 15 van de 21 antwoorden sprak men zich uit voor het geven van uitbreiding aan de studie in sociaal-economische richting en aan de studie over de verwerking van landbouwproducten.

2. PRACTIJK- EN ONDERZOEKOPLEIDING

De wenselijkheid is bepleit om bij de landbouwstudie een scheiding te maken tussen een praktijkopleiding en een onderzoekersopleiding.

De praktische opleiding, uiteraard te differentiëren naar de verschillende vormen van landbouw, zou zich voornamelijk hebben te richten op de vorming van personen voor de bedrijfsleiding en de algemene voorlichting. De studie voor deze opleiding zou in vergelijking met de meer gespecialiseerde onderzoekersopleiding meer in de breedte dan in de diepte moeten

gaan. Zo zal de studie der zuivere natuurwetenschappen wat beperkter kunnen zijn, waarnaast aan alle vakken, die voor de praktijk van belang zijn, aandacht moeten worden geschonken.

De onderzoekersopleiding dient, zoals de naam reeds aangeeft, voor personen, die aan proefstations en meer in het algemeen bij de „research” een taak vinden. Hierbij zou reeds bij de kandidaatsstudie slechts een kern-groep van vakken verplicht dienen te worden gesteld en verder bij de ingenieursstudie de grootst mogelijke vrijheid te worden gelaten om de mogelijkheid tot specialisatie ten volle tot zijn recht te laten komen.

Wat is hierover Uw oordeel?

ad 2. In 20 van de 33 antwoorden verklaarde men zich een tegenstaander van het splitsen van de studie in een praktijk- en onderzoekopleiding.

3. SPLITSING PROPAAEDEUSE

De vraag is gesteld, of het misschien wenselijk zou zijn, in plaats van de uniforme propaedeuse, welke thans te Wageningen bestaat, verschillende propaedeutische examens voor verschillende studierichtingen in te stellen, zodat de propaedeuse beter zou kunnen aansluiten bij het later te volgen onderwijs. Vooral wanneer de studie aan de Landbouwhogeschool zich zou ontwikkelen als hierboven onder 1 en 2 is geschetst, zou, naar men meent, de wenselijkheid van een gesplitste propaedeuse sterker naar voren treden.

Aan de andere kant wijst men er op, dat de ongesplitste propaedeuse het grote voordeel heeft, dat de studenten niet gedwongen zijn reeds een keuze te maken, wanneer ze in Wageningen aankomen en feitelijk nog geen duidelijk beeld hebben van de studie.

Wat is Uw oordeel over deze kwestie?

ad 3. Vrij algemeen was men van mening dat het niet gewenst is reeds een splitsing in de propaedeuse aan te brengen; 25 van de 31 antwoorden waren in deze geest gesteld.

4. VERKORTING PROPAAEDEUSE

De mening is geuit, dat het zeer wenselijk zou zijn de propaedeuse te bekorten en te stellen op één jaar, met uitbreiding van de ingenieursstudie tot 2 jaar. Een deel van het onderwijs, dat thans in de propaedeuse wordt gegeven, zou dan in de kandidaatsstudie kunnen worden ondergebracht, waarbij dan, naar gelang van de richting, verschil zou kunnen worden gemaakt in de vakken, welke in de kandidaatsstudie verder zouden worden onderwezen.

Acht U een verandering in deze richting wenselijk en welke vakken zouden, naar Uw mening, in de propaedeuse beknopter of niet dienen te worden onderwezen?

ad 4. Ten aanzien van de wensen over verkorting der propaedeuse heerste geen eenstemmigheid. In 14 van de 27 antwoorden sprak men zich tegen verkorting uit.

5. ALGEMENE LANDBOUWKUNDE

Van verschillende kanten is de wens naar voren gebracht in de propaedeuse en eventueel ook nog daarna, onderwijs te geven in een nieuw vak „Algemene Landbouwkunde”. Dit onderwijs zou de studenten een algemeen beeld dienen te geven van de landbouw en de factoren, die de voortbrenging van landbouwproducten en de ontwikkeling van de landbouw in het algemeen beïnvloeden. De bedoeling van dit onderwijs zou zijn, enerzijds reeds in de propaedeuse de studenten in aanraking te brengen met de landbouw, hetgeen thans pas gebeurt na een vrij lange, met de landbouwkunde weinig direct verband houdende studie in de voorbereidende vakken, anderzijds de mogelijkheid te scheppen, dat voor verschillende richtingen bepaalde, voor de betreffende richting minder belangrijke vakken, in de kandidaatsstudie zouden kunnen vervallen, waardoor aan de belangrijkste vakken meer aandacht zou kunnen worden besteed.

Acht U de invoering van dit vak „Algemene Landbouwkunde” wenselijk? Bent U van oordeel, dat deze algemene landbouwkunde voor alle studierichtingen aan de Landbouwhogeschool van nut zou zijn en, althans in de propaedeuse, voor alle richtingen op dezelfde wijze zou kunnen worden onderwezen?

ad 5. In 27 van de 33 antwoorden kon men zich verenigen met het invoeren van het vak „Algemene Landbouwkunde”.

6. STUDIUM GENERALE

Vrij algemeen wordt in de studentenwereld en trouwens ook daarbuiten, het verlangen gevoeld naar een „studium generale”, een algemeen vormend hoger onderwijs, dat niet in direct verband staat met de vakstudie, doch dient om de student een algemene achtergrond voor zijn wetenschappelijke vorming en ook voor zijn maatschappelijke taak in de toekomst te geven. Thans wordt in Wageningen reeds gestreefd naar het scheppen van vormingsmogelijkheden in deze richting, door in de avonduren cursorische voordrachten te organiseren over onderwerpen, betrekking hebbende op filosofie, sociologie, kunst, cultuur, geschiedenis, enz. Het verlangen wordt echter uitgesproken, dat voor dergelijke voordrachten ruimte zal worden gemaakt in het normale collegerooster, waardoor de mogelijkheid en de neiging, om deze te volgen, sterk zouden toenemen.

Gaarne zouden wij van U vernemen, welke waarde, naar Uw mening, aan een dergelijk „stadium generale” moet worden toegekend en hoe dit het beste zou kunnen worden georganiseerd.

ad 6. Vrijwel geen der inzenders was een tegenstander van het scheppen van mogelijkheden voor algemene vorming; 25 van de 32 inzenders achtten het echter niet wenselijk deze gelegenheid te geven in een „Studium generale”, dat in het collegerooster wordt opgenomen.

7. VROEGTIJDIGE PRACTIJK

Aangezien het aantal studenten in Wageningen, dat uit stedelijke milieu's komt, aanzienlijk pleegt te zijn, doet zich het bezwaar gelden, dat de studenten een onvoldoend begrip hebben van de praktijk van de landbouw en van het platteland. In verband hiermee is de wens geuit, dat de studenten niet alleen na het candidaatsexamen, doch ook daarvóór, zo mogelijk reeds vanaf het eerste studiejaar ,verplicht een deel van hun vacantie op een agrarisch bedrijf zouden moeten doorbrengen. Deze practijktijd voor het kandidaats zou dan minder de bedoeling hebben om hen de techniek van de landbouw in de praktijk te leren of de gedurende de studie verworven kennis aan de praktijk te toetsen, dan wel om hen thuis te brengen in de sfeer van het landbouwbedrijf en platteland.

Acht U het instellen van een dergelijke verplichte practijktijd vóór het candidaatsexamen wenselijk?

ad 7. Alle inzenders, met uitzondering van één, die zich niet uitsprak, verklaarden zich voorstanders van een vroegtijdige praktijk.

8. PRACTIJK NA HET CANDIDAATSEXAMEN

Is het gewenst de praktijk geheel in de ingenieursstudie te leggen of deze over kandidaats- en ingenieursstudie te verdelen?

ad 8. Het antwoord op vraag 8 werd door velen in verband gebracht met het antwoord op vraag 7. In 20 van de 28 antwoorden kon men zich verenigen met de verdeling der practijktijd over kandidaats- en ingenieursstudie.

9. VERDERE PUNTEN

Welke punten, niet in het bovenstaande ter sprake gebracht, acht U in verband met de reorganisatie van het studieprogramma der Landbouwhogeschool van belang?

ad 9. Voor de antwoorden op deze vraag zij verwezen naar punt 9 van het rapport, dat aan de Werkcommissie is uitgebracht.

RAPPORT

uitgebracht door het Bestuur van het Nederlands Instituut van Landbouwkundig Ingenieurs aan de Werkcommissie der Reorganisatie-commissie Onderwijsprogramma Landbouwhogeschool tijdens de vergadering der Werkcommissie op 3 Maart 1948

Het Bestuur van het Nederlands Instituut van Landbouwkundig Ingenieurs meent de antwoorden van de meerderheid der leden op de vragen, welke het Bestuur ontving als leidraad voor het onderhoud met de Werkcommissie der Reorganisatiecommissie Onderwijsprogramma Landbouwhogeschool, op onderstaande wijze te kunnen formuleren.

1. Het is gewenst uitbreiding te geven aan de mogelijkheid tot studie in sociaal-economische richting. Het geven van uitbreiding aan de bestaande studierichtingen N.L. IV en T.L. III verdient de voorkeur boven het instellen van een nieuwe faculteit op sociaal-economische grondslag te Wageningen. Hetzelfde geldt, zij het in minder sterke mate, ook voor het vak technologie. De Landbouwhogeschool dient de studenten in de eerste plaats op te leiden tot landbouwkundigen, welke bovendien de gelegenheid hebben gehad zich in een bepaalde richting, o.a. sociaal-economische en technologische, te bekwamen.

2. Het is niet wenselijk een scheiding te maken tussen een praktijk- en een onderzoekersopleiding. Een dergelijke splitsing zou ten gevolge kunnen hebben, dat de afgestudeerden met een praktijkopleiding te weinig kennis hebben van de natuurwetenschappelijke grondslagen van de landbouw en dat de afgestudeerden met een onderzoekersopleiding te weinig op de hoogte zijn van de problemen van de praktijk.

3. Het is niet wenselijk een splitsing in de propaedeuse aan te brengen. Voorkomen dient te worden, dat de aankomende studenten reeds bij het begin van hun studie voor een keuze worden geplaatst, die beslissend kan zijn voor hun latere loopbaan.

4. Ten aanzien van de propaedeuse geldt in de eerste plaats, dat geen ingrijpende verandering wordt gebracht in aantal en omvang der vakken. Van minder belang wordt het geacht of de propaedeuse wordt verkort, mits een aantal vakken wordt overgebracht naar de kandidaatsstudie, of de propaedeuse wordt verlengd met dien verstande, dat de kandidaatsvakken met een propaedeutisch karakter naar de propaedeuse worden teruggebracht.

5. Hoewel het zeer zeker wenselijk zou zijn de studenten in het begin van de studie onderwijs te geven in een nieuw vak „Algemene Landbouwkunde”, rijst hierbij de vraag op welke wijze aan het onderwijs in dit vak vorm zal moeten worden gegeven.

Slechts indien dit vak op de grondslag van economische en sociale geographie zal worden gedoceerd d.w.z., dat wordt nagegaan welke plaats de landbouw inneemt in de wereldhuishouding, wordt het instellen van het vak algemene landbouwkunde praktisch uitvoerbaar geacht. Overigens is men van mening, dat de vorm, waarin dit vak zal worden gegeven, in de praktijk moet worden bepaald. Tevens wordt de wenselijkheid bepleit om in de kandidaats A studie het onderwijs in de vakken, die niet als hoofdrichting zijn gekozen, meer algemeen en minder technisch te behandelen dan thans het geval is.

6. Hoewel elke mogelijkheid tot algemene vorming van de studenten moet worden toegejuicht is het niet wenselijk over te gaan tot het instellen van een studium generale, dat in het collegerooster wordt opgenomen.

7. Het is wenselijk, dat de studenten in het begin van de studie enige tijd praktisch werken om hun gelegenheid te geven kennis te nemen van de sfeer in het landbouwbedrijf en op het platteland.

8. Indien een korte practijktijd op de hierboven beschreven wijze wordt doorgebracht is het wenselijk de rest van de practijktijd na het kandidaats-examen door te brengen.

9. Met het invoeren van het vak zoölogie zou in een leemte worden voorzien.

Het is van belang, dat de studenten zoveel mogelijk gelegenheid krijgen in cursorische voordrachten kennis te nemen van de beginselen der didactiek, paedagogie en methodiek.

Het verdient aanbeveling in de ingenieursstudie slechts combinaties van keuzevakken, die een afgerond geheel vormen, toe te staan.